

## **De Nationale Voorleesdagen 2021**

### *Organiseer een meertalig Voorleesontbijt*

Op 20 januari beginnen De Nationale Voorleesdagen 2021, die traditioneel van start gaan met Het Nationale Voorleesontbijt.

Organiseert u ook een Voorleesontbijt in de Bibliotheek? Misschien kunt u er een meertalige voorleesactiviteit van maken! In deze handleiding, samengesteld door de Leescoalitie in samenwerking met Probiblio en Meertalig.nl, leest u hoe u dit kunt aanpakken (indien nodig coronaproof).



### **Waarom een meertalig Voorleesontbijt?**

Steeds meer kinderen worden in een andere thuistaal opgevoed. In Nederland wonen ruim 2,5 miljoen mensen die naast het Nederlands met een andere taal zijn opgegroeid. En dat aantal zal de komende decennia alleen maar toenemen.

Ouders en grootouders spelen een essentiële rol in de taalontwikkeling van hun kind, maar realiseren zich dat niet altijd. Bibliotheken kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Stimuleer ouders om te zorgen voor een rijke en gevarieerde taalomgeving. Dat betekent veel praten, zingen, vertellen en voorlezen in de taal die zij het beste kennen, begrijpen en spreken: de taal van hun hart. Kinderen die de taal of talen van hun ouders van jongs af aan goed meekrijgen, zijn heel goed in staat om later het Nederlands erbij te leren. Bibliotheken kunnen verder een rol spelen in de taalontwikkeling van het meertalige kind door meertalige activiteiten, meertalige prentenboeken en betrouwbare informatie over meertaligheid beschikbaar te stellen.

### **Meertalig voorlezen**

Door meertalig voor te lezen in de bibliotheek geeft u de eigen taal van (groot)ouders en hun kinderen ruimte en waardering. Hiermee boort u als bibliotheek meteen een breder publiek aan en biedt u een intercultureel aanbod. Een mooi moment voor een meertalige activiteit zijn De Nationale Voorleesdagen, zo kunt u ook meertalige kinderen en hun (groot)ouders betrekken bij deze landelijke campagne.

In september kon u via NBD Biblion miniboekjes van *Coco kan het!* bestellen met vertalingen in het Arabisch, Pools of Turks. Heeft u dit nog niet gedaan? Ze zijn nog in beperkte mate na te bestellen, stuur hiervoor een mailtje aan [info@nbdbiblion.nl](mailto:info@nbdbiblion.nl).

## **Stappenplan organisatie meertalig Voorleesontbijt *Coco kan het!***

### Stap 1 - Kies een taal

Neem het Nederlands als voertaal van het meertalig Voorleesontbijt. Prentenboek van het Jaar *Coco kan het!* wordt pagina voor pagina voorgelezen, zowel in het Nederlands als in een andere taal.

Welke taal kiest u? Ga na wat de veel voorkomende talen en nationaliteiten zijn op school en in de buurt en pols bij de (groot)ouders naar de gesproken thuistalen. *Coco kan het!* is vertaald in het Turks, Arabisch en Pools.

Voor het voorlezen in het Nederlands gebruikt u het originele prentenboek van *Coco kan het!*, of de mini-editie die speciaal voor de Voorleesdagen gemaakt wordt. Voor het voorlezen in het Turks, Arabisch en Pools gebruikt u de miniboekjes met vertalingen.

Let op: de miniboekjes met vertalingen zijn niet geschikt om op zichzelf te gebruiken voor het voorlezen. Om kinderen de prenten uit het boek te tonen heeft u altijd het oorspronkelijke boek in het Nederlands erbij nodig, of de vertelplaten.

### Stap 2 - Nodig voorlezers uit

Zoek ouders, grootouders of een lokale bekendheid, die in het Nederlands en/of het Turks, Arabisch of Pools zou willen voorlezen. Hoe doet u dit?

- Neem contact op met buurthuizen of Taalhuizen;
- Neem contact op met de VoorleesExpress in uw regio;
- Lanceer een oproep via scholen, of spreek mensen aan waarvan u weet dat ze een andere taal spreken;
- Hang een oproep op in de bibliotheek. Mensen voelen zich aangesproken als ze een zinnetje Turks, Arabisch of Pools op een uitnodiging zien staan.

Maak op voorhand kennis met de voorlezer(s) en leg hen uit wat de bedoeling is. Geef het voor te lezen boek en het vertaalde miniboekje mee naar huis om vooraf te oefenen.

NB: op de doos met vertalingen staat een embargo tot 20 januari, u mag de boekjes uiteraard wel vooraf uitdelen aan de voorlezers om te oefenen.

### Stap 3 - Communicatie

Nodig ouders, grootouders en kinderen uit voor het Voorleesontbijt! Stem af met de afdeling of medewerker communicatie: wat communiceert u en in welke taal.

Hang posters op in de bibliotheek, en breng het Voorleesontbijt onder de aandacht via:

- consultatiebureaus en Integrale Kind Centra;
- kinderopvang, voorscholen en scholen;



- anderstalige vrouwengroepen & verenigingen;
- internationale instellingen;
- uw website/sociale media/nieuwsbrief;
- lokale media en buurtkrantjes.

Onderschat het belang van uw eigen netwerk en persoonlijk contact niet!

#### Stap 4 - Voorbereiding

Bedenk hoe u het Voorleesontbijt verder wil aankleden, naast het voorlezen.

- Hoe gaat u het voorlezen introduceren, en wie gaat dat doen?
  - U kunt bijvoorbeeld beginnen met het liedje 'De Voorleestrom', dat te beluisteren is op Spotify en BoekStart.nl in o.a. het Nederlands, Pools, Arabisch en Turks. Op boekstart.nl/voorleestrom vindt u ook de bladmuziek en de tekst van alle vertalingen (deze staat ook achterin de miniboekjes).
- Waar gaan de voorlezers en het publiek zitten?
  - Houd hierbij rekening met de coronamaatregelen; kunnen de volwassen begeleiders voldoende afstand van elkaar bewaren?
  - Verwacht u een grote groep kinderen, dan kunt u in plaats van het boek de speciale vertelplaten van het boek gebruiken. Voor de vertalingen gebruikt u de miniboekjes.
- Wat gebeurt er na het voorlezen? Biedt u de kinderen nog een activiteit aan?
  - Leuk om een thematafel te maken met kinderboeken en volwassenenboeken in andere talen, volwassenenboeken met (vertaald) werk van anderstalige auteurs, kinderboeken over andere landen, cd's met muziek uit die streken, films, woordenboeken, taalcursussen, (BoekStart) folders over voorlezen in andere talen e.d.
  - Natuurlijk deelt u aan de meertalige (groot)ouders na afloop de miniboekjes met vertalingen uit.
- Is er iets te eten en drinken voor de (groot)ouders en kinderen?
  - U kunt (groot)ouders betrekken bij de activiteit door bijvoorbeeld te vragen of ze een typische specialiteit uit hun land kunnen meenemen en uitdelen.

#### Stap 5 - Het voorleesmoment

Het is zo ver, de dag van het Voorleesontbijt is aangebroken!

- Zet alles klaar: een of meerdere voorleesstoelen, kussentjes of stoelen voor de (groot)ouders en kinderen. Zorg dat *Coco kan het!* klaarligt, met vertalingen en eventueel de vertelplaten. Kleed de ruimte aan met POS-materiaal van De Nationale Voorleesdagen. Zet een laptop met geluidsversterking klaar voor de *Voorleestrom*. Zet koffie/thee/limonade en wat lekkers klaar.
- Stel de voorlezers voor aan de kinderen en leg aan de kinderen uit wat er gaat gebeuren. Zorg dat er een goede interactie is tussen de voorlezers en het publiek.

- Start het Voorleesontbijt met [De Voorleestrom](#) in verschillende talen en moedig (groot)ouders en kinderen aan om mee te zingen (deel hiervoor de tekst uit).
- Heet alle aanwezigen welkom (in verschillende talen) en geef een introductie.
- Lees afwisselend in het Nederlands en in de andere gekozen taal voor. Beide voorlezers wisselen elkaar pagina per pagina af. Je kunt het beste beginnen in de vreemde taal, zodat de kinderen aandachtig naar de taal kunnen luisteren zonder dat ze meteen alles moeten begrijpen.
- Stel tijdens en na het voorlezen vragen over het verhaal, zoals:

*Waarom durft Coco niet te vliegen? Hoe helpt mama Coco? Weet mama zeker dat Coco kan vliegen? Hoe weet ze dat?*

*Durf jij ook wel eens iets niet? Wat durf je niet? Hoe hebben je ouders je daarbij geholpen? Wat heb jij nog meer van je ouders geleerd?*

*Hoe heet een vogel in het Pools, Turks of Arabisch? Welke vogelnamen kun je bedenken in het Nederlands en in het Pools, Turks of Arabisch? Hoe vonden jullie het om het verhaal van Coco in twee talen te horen? Zijn er woorden die lijken op de Nederlandse woorden?*

- Speel na afloop van het voorlezen een spelletje met de kinderen, bijvoorbeeld: hoe beweegt een vogel? Hoe bewegen andere dieren? Doe dat gezamenlijk na, of laat de kinderen hun eigen lievelingsdier uitbeelden.
- Laat de kinderen een verwerkingsactiviteit doen, zoals een kleurplaat inkleuren, of samen vogels knutselen.
- Rond af door iedereen te danken voor de aanwezigheid. Vraag de kinderen en de ouders wat ze er van vonden. Breng de thematafel onder de aandacht en deel de vertaalde miniboekjes uit aan (groot)ouders.

## Corona

Op dit moment is nog onzeker hoe de maatregelen omtrent corona er half januari uit zullen zien. Bekijk de laatste versie van het protocol rondom COVID-19 op de [website](#) van de VOB, zodat u weet waar u rekening mee moet houden bij het organiseren van een evenement.

Mochten dezelfde maatregelen van kracht blijven die op dit moment gelden (aanmeldingsplicht, maximaal 30 mensen, anderhalve meter afstand, vaste zitplaatsen, volwassenen dragen een mondkapje), dan is het goed mogelijk om een Voorleesontbijt te organiseren, mits u de maatregelen in acht neemt. Mogelijkerwijs kan er geen eten en drinken aangeboden worden.

Mochten de maatregelen strenger worden of, in het ergste geval, de bibliotheken weer moeten sluiten, dan kunt u overwegen om een online voorleesactiviteit aan te bieden.

U kunt bijvoorbeeld een online voorleessessie organiseren tijdens De Nationale Voorleesdagen, waarin u *Coco kan het!* in het Nederlands en het Pools, Arabisch of Turks laat voorlezen.

Of u maakt vooraf een filmpje waarin enkele ouders iets vertellen over voorlezen in hun moedertaal (Turks, Arabisch, Pools) en waarin ze een paar zinnen voorlezen uit *Coco kan het!* in hun moedertaal. Gebruik dit filmpje om uw meertalige leden te wijzen op de miniboekjes die ze gratis kunnen ophalen in de bibliotheek tijdens de Voorleesdagen.

Bekijk voor u aan de slag gaat met een online voorleesactiviteit wel even goed de handleiding van Gottmer, de uitgever van *Coco kan het!* om te checken wat wel en niet toegestaan is digitaal.



*Deze handleiding is samengesteld door de Leescoalitie in samenwerking met Probiblio en Meertalig.nl. Bezoek de pagina ['Meertaligheid in de Bibliotheek'](#) voor meer informatie, praktische tips en flyers, samengesteld door Probiblio.*

*© illustraties Loes Riphagen*